

Plezier met Paarden

Proevenboek

Uitgave april 2025 – versie 2

Dit proevenboek is onderdeel van de officiële
ruiropleiding van Plezier met Paarden van de FNRS.

Plezier met Dressuur 2.1 (PD 2.1)

Gehele proef lichtrijden (juiste been niet belangrijk)

Optioneel: pionnen in hoeken en op X als poortje

Optioneel: balken parallel M/H en X-F/K (2 meter)

1. A-F-B	Binnenkomen in stap op linkerhand
2. Tussen B – M	In draf overgaan
3. Tussen E – K	In stap overgaan
4. Bij A	Even stilstaan
5.	Paard/pony belonen daarna,
6.	In stap overgaan
7. Tussen F – B	In draf overgaan
8. H – X – F	Van hand veranderen
9. Tussen A – K	In stap overgaan
10. Tussen K – E	Teugels langer laten worden
11. Tussen E – H	Teugels op maat maken
12. Tussen H – C	In draf overgaan
13. M – X – K	Van hand veranderen
14. Tussen F – B – M	In draf belonen
15. Tussen M – C - H	In stap overgaan
16. Bij E	Afwenden
17. Bij X	Even stilstaan
18.	Paard/pony belonen
19.	Daarna, in stap overgaan
20. Bij B	Op de rechterhand overgaan
21. Bij A	Afwenden
22. Bij X	Stilstaan, daarna
23.	Groeten
24.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
25.	Door de hoeken/om de pionnen
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding van de ruiter
29.	Beenligging van de ruiter
30.	Juistheid van de teugelhulpen
31.	Juistheid van de beenhulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 2.2 (PD 2.2)

Gehele proef lichtrijden (juiste been niet belangrijk)

1. A – K – E	Binnenkomen in stap op rechterhand
2. Tussen E – H	In draf overgaan
3. Tussen A – K	In stap overgaan
4. Bij E	Stilstaan
5.	Even staan in de beugels en daarna weer gaan zitten
6.	In stap overgaan
7. Tussen H – C	In draf overgaan
8. M – X – F	Gebroken lijn
9. K – X – M	Van hand veranderen
10. Tussen C – H	In stap overgaan
11. Tussen H – E	Teugels langer laten worden
12. Tussen E – K	Teugels op maat maken
13. Tussen K – A	In draf overgaan
14. Bij M	Afwenden
15. Bij H	Linkerhand
16. Tussen K – A	In stap overgaan
17. F – E	Van hand veranderen
18. Tussen E – H	In draf overgaan
19. Bij C	Paard/pony klopje op de hals geven
20. M – E	Van hand veranderen
21. Tussen E – K	In stap overgaan
22. Bij A	Afwenden
23. Bij X	Stil staan
24.	Groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter(volgen beweging)
28.	Handhouding van de ruiter
29.	Beenligging van de ruiter
30.	Juistheid van de teugelhulpen
31.	Juistheid van de beenhulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 2.3 (PD 2.3)

Gehele proef lichtrijden (juiste been alleen belangrijk daar waar in de proef gevraagd)

1. A – F – B	Binnenkomen in draf op linkerhand
2. H – X – F	Van hand veranderen
3. Tussen F – A	In stap overgaan
4. K – X – M	Van hand veranderen, daarbij
5.	Enkele passen sneller laten stappen
6. Tussen M – C	In draf overgaan
7. H – X – K	Gebroken lijn (op juiste been lichtrijden)
8. Bij B	Afwenden
9. Bij E	Rechterhand
10. Tussen E – H	In stap overgaan
11. Tussen H – C – M	Teugels langer laten worden
12. Tussen M – B	Teugels op maat maken
13. Tussen B – F	In draf overgaan
14. K – X – M	Van hand veranderen daarbij
15.	Enkele passen sneller laten draven
16. Bij C	Afwenden
17. Bij X	Enkele passen stap daarna weer in draf
18. Bij A	Rechterhand
19. K – X – H	Gebroken lijn (daarbij op juiste been lichtrijden)
20. M – E	Van hand veranderen
21. Tussen K – A	In stap overgaan
22. Bij A	Afwenden
23. Bij X	Stil staan
24.	Groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding van de ruiter
29.	Beenligging van de ruiter
30.	Juistheid van de teugelhulpen
31.	Juistheid van de beenhulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 2.4 (PD 2.4)

Gehele proef lichtrijden (juiste been alleen belangrijk daar waar in de proef gevraagd)

1. A – K	Binnenkomen in draf op rechterhand
2. M – X – K	Van hand veranderen
3. F – X – M	Gebroken lijn (op juiste been lichtrijden)
4. H – X – F	Van hand veranderen daarbij
5.	Enkele passen sneller laten draven
6. Bij A	Grote volte (daarbij op juiste been lichtrijden)
7. Bij E	Afwenden
8. Bij B	Linkerhand
9. Tussen M – C – H	Teugel langer laten worden
10. Tussen H – E	Teugels op maat maken
11. Bij A	Grote volte (daarbij op juiste been lichtrijden)
12. F – X – H	Van hand veranderen daarbij
13.	Enkele passen sneller laten draven
14. Bij C	Afwenden en in stap overgaan
15. Bij X	Voeten enkele passen uit/in de beugels
16. Bij A	Rechterhand
17. Tussen A – K	In draf overgaan
18. Bij E	Afwenden
19. Bij B	Linkerhand
20. H – X – K	Gebroken lijn (daarbij op juiste been lichtrijden)
21. Bij A	Afwenden
22. Na A	In stap overgaan
23. Bij X	Stil staan
24.	Groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding van de ruiter
29.	Beenligging van de ruiter
30.	Juistheid van de teugelhulpen
31.	Juistheid van de beenhulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 3 (PD 3)

Gehele proef lichtrijden

Op juiste been bij meerdere onderdelen

Verkeerde galop niet beoordelen

1. A - C	Binnenkomen in draf
2. C	Linkerhand (juiste been lichtrijden)
3. H-X-K	Gebroken lijn (juiste been lichtrijden)
4. A	Grote volte (juiste been lichtrijden)
5. B	Afwenden (juiste been lichtrijden)
6. E	Linkerhand (juiste been lichtrijden)
7. Tussen K - A	In galop aanspringen
8.	Rijbaan 1x rond
9. Tussen K-A	In draf overgaan
10. F-X-H	Van hand veranderen daarbij tussen F-X in stap overgaan
11. Tussen X-H	In draf overgaan
12. C	Grote volte (juiste been lichtrijden)
13. Tussen F - A	In galop aanspringen
14.	Rijbaan 1x rond
15. Tussen F - A	In draf overgaan.
16. Bij E	Afwenden en,
17. Bij B	Op de rechterhand
18. K - X - H	Gebroken lijn (juiste been lichtrijden)
19. H - C - M	Teugels langer laten worden
20. Tussen M - B	Teugels op maat maken
21. Tussen B- F	In stap overgaan
22. Bij A	Afwenden
23. Bij X	Halthouden
24.	Groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding van de ruiter
29.	Beenligging van de ruiter
30.	Juistheid van de teugelhulpen
31.	Juistheid van de beenhulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 4 (PD 4)

Gehele proef lichtrijden op het juiste been

1. A – C	Binnenkomen in draf
2. Bij C	Rechterhand
3. M – X – K	Van hand veranderen en enkele passen sneller laten draven
4. Bij A	Slangenvolte 3 bogen
5. Tussen C – H	In linkergalop aanspringen
6.	Rijbaan 1x rond
7. Tussen C – H	In draf overgaan
8. E – F	Van hand veranderen
9. Tussen A – K	In rechtergalop aanspringen
10.	Rijbaan 1x rond
11. Tussen A – K	In draf overgaan
12. Bij E	Grote volte
13. C – X	Wenden
14. X – K	Wenden
15. K – A – F	Teugels langer laten worden
16. Tussen F – B	Teugels op maat maken
17. Bij E	Grote volte
18. F – X – H	Van hand veranderen en enkele passen sneller laten draven.
19. Tussen M – B	In stap overgaan
20. Tussen B – F	In draf overgaan
21. Bij A	Afwenden
22. Na A	In stap overgaan
23. Bij X	Halthouden
24.	Groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding van de ruiter
29.	Beenligging van de ruiter
30.	Juistheid van de teugelhulpen
31.	Juistheid van de beenhulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 5 (PD 5)

Gehele proef lichtrijden op het juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A-C	Binnenkomen in draf
2. Bij C	Linkerhand
3. H-X-K	Gebroken lijn (van X naar K doorzitten) daarna lichtrijden
4. Bij A	Slangenvolte 3 bogen (laatste boog doorzitten)
5. Tussen C – H	Linkergalop aanspringen
6. Bij A	Grote volte
7. Tussen M – C	In draf overgaan
8. Tussen H – E	In stap overgaan
9. E – F	Van hand veranderen, daarbij
10.	Enkele passen de stap verruimen
11. Tussen F – A	In draf overgaan
12. K – X – H	Gebroken lijn (vanaf X doorzitten)
13. Tussen C – M	Rechtergalop aanspringen
14. Bij A	Grote volte
15. Tussen A – K	In draf overgaan
16. E – M	Van hand veranderen
17. M – C – H	Teugels langer laten worden
18. Tussen H – E	Teugels op maat maken
19. F – E	Van hand veranderen, daarbij
20.	Enkele passen in stap daarna weer aandraven
21. M – X – K	Van hand veranderen en enkele passen draf versnellen (verruimen)
22. Bij A	Afwenden
23. Na A	In stap overgaan
24. Bij X	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Contact met mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit/inwerking van de hulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 6 (PD 6)

Gehele proef lichtrijden op juiste been
Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf
2. Bij C	Rechterhand
3. M – F	Gebroken lijn 5 meter
4. Bij A	Slangenvolte 3 bogen (middelste boog doorzitten)
5. Bij C	Volte 15 meter (doorzitten)
6. Tussen C – M	Rechtergalop aanspringen
7. Bij B	Grote volte
8. Tussen F – A	In draf overgaan
9. K – B	Van hand veranderen (vanaf B doorzitten)
10. Tussen M – C	Linkergalop aanspringen
11. Bij E	Grote volte
12. Tussen K – A	In draf overgaan
13. F – X – H	Van hand veranderen (doorzitten)
14. Bij H	In stap overgaan
15. Bij C	Halthouden, na 4 seconden voorwaarts stap
16. M – E	Van hand veranderen enkele passen stap verruimen
17. E – A	Wenden en daarbij in draf overgaan, bij A linkerhand
18. F – B – M	Teugels langer laten worden
19. Tussen M – C	Teugels op maat maken
20. Bij C	Volte 15 meter
21. H – X – F	Van hand veranderen daarbij enkele passen draf verruimen
22. Bij A	Afwenden
23. Na A	In stap overgaan
24. Bij X	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Contact met mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit/inwerking van de hulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 7 (PD 7)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A-C	Binnenkomen in draf
2. Bij C	Linkerhand
3. E - F	Van hand veranderen (daarbij doorzitten)
4. K - X - H	Gebroken lijn (daarbij doorzitten)
5. H - C	Rechtergalop aanspringen
6. Bij B	Grote volte
7. Tussen A - K	In draf overgaan
8. E - M	Van hand veranderen (daarbij doorzitten)
9. Tussen M - C	Linkergalop aanspringen
10. Bij E	Grote volte
11. Tussen K - A	In draf overgaan
12. Bij A	Slangenvolte 3 bogen (middelste boog doorzitten)
13. Bij C	Grote volte daarbij
14. C - X	Teugels langer laten worden (halsstrekken)
15. X - C	Teugels op maat maken
16. H - X - F	Van hand veranderen enkele passen draf verruimen
17. Voor E	In stap overgaan
18. E - M	Van hand veranderen enkele passen stap verruimen
19. Bij C	In draf overgaan
20. H - X - F	Van hand veranderen, daarbij
21. Bij X	Enkele passen stap, daarna aandraven en gaan doorzitten
22. Bij A	Afwenden
23. Na A	In stap overgaan
24. Bij X	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Contact met mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit/inwerking van de hulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 8 (PD 8)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf
2. Bij C	Rechterhand
3. M – X – F	Gebroken lijn (doorzitten)
4. K – X – C	Wenden
5. Bij C	Linkerhand
6. Bij E	Door een S van hand veranderen (doorzitten)
7. Bij A	Grote volte, daarbij
8. Tussen A – X	Teugels langer laten worden (halsstrekken)
9. Tussen X – A	Teugels op maat maken
10. K – B	Van hand veranderen (doorzitten)
11. Bij B	In linkergalop aanspringen
12. Bij C	Volte 15 meter
13. Tussen K – A	In draf overgaan
14. F – E	Van hand veranderen (doorzitten)
15. Bij E	In rechtergalop aanspringen
16. Bij C	Volte 15 meter
17. Tussen F – A	In draf overgaan, K doorzitten
18. Bij E	Afwenden en in stap overgaan
19. Bij X	Halthouden 4 seconden stilstaan daarna
20.	Voorwaarts in stap
21. Bij B	Rechterhand en aandraven (doorzitten)
22. Bij A	Afwenden
23. Na A	In stap overgaan
24. Bij X	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Contact met mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit/inwerking van de hulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 9 (PD 9)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf
2. Bij C	Linkerhand
3. E – X – B	Door een S van hand veranderen (doorzitten)
4. F – D – M	Rechtsomkeert (vanaf M doorzitten)
5. Bij C	Linkergalop aanspringen
6. Bij E	Grote volte
7. Tussen K – A	In draf overgaan
8. F – X – H	Enkele passen draf verruimen
9. Bij C	Rechter galop aanspringen
10. Bij B	Grote volte
11. Tussen F – A	In draf overgaan
12. K – E	In stap overgaan
13. Bij E	Halthouden, na 4 seconden voorwaarts in stap
14. Bij H	In draf overgaan
15. Bij C	Grote volte
16.	Op de grote volte, teugels langer laten worden (halstrekken) en weer op maat maken
17. M – E	Van hand veranderen (doorzitten)
18. Tussen E – K	In stap overgaan
19. K – A – F	Stap verruimen
20. Bij B	In draf overgaan (doorzitten)
21. M – G – F	Linksomkeert (doorzitten)
22. Bij A	Afwenden
23. Na A	In stap overgaan
24. Bij X	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Contact met mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit/inwerking van de hulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 10 (PD 10)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf (doorzitten)
2. Bij C	Linkerhand (lichtrijden)
3. H – B	Van hand veranderen
4. F – D – B	Rechtsomkeert (bij B doorzitten)
5. Bij C	Afwenden
6. Tussen G – X	Overgang naar stap
7. Tussen X – D	Overgang naar draf (doorzitten) A rechterhand (blijven doorzitten)
8. Bij H	In rechtergalop aanspringen
9. B – E – B	Grote volte daarbij
10. Tussen B – E	Enkele passen galop verruimen
11. Bij K	In draf overgaan
12. E – M	Van hand veranderen (doorzitten)
13. Bij M	In linkergalop aanspringen
14. E – B – E	Grote volte daarbij
15. E – B	Enkele passen galop verruimen
16. Tussen F – B	In draf overgaan
17. E – X – H	Linksomkeert
18. Bij C	Slangenvolte 3 bogen (doorzitten)
19. E – B – E	Grote volte, daarbij
20.	Halstrekken en teugels op maat maken
21. M – F	Gebroken lijn 5 meter (doorzitten)
22. Bij A	Afwenden
23. Bij X	In stap overgaan
24. Bij G	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Contact met mond paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit/inwerking van de hulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van de ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 11 (PD 11)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf (doorzitten)
2. Bij C	Rechterhand (doorzitten)
3. Bij B	Door een S van hand veranderen (doorzitten)
4. Bij A	Volte 15 meter daarbij halstrekken en teugels op maat maken
5. F – M	Gebroken lijn 5 meter (doorzitten)
6. Bij M	In linkergalop aanspringen
7. E – B – E	Grote volte daarbij tussen E – B galop verruimen
8. Bij E	In draf overgaan
9. Bij A	Afwenden (doorzitten) tussen D – X volte 10 meter links (blijven doorzitten)
10. Tussen X – G	Volte 10 meter rechts
11. Bij C	Rechterhand en voor M in rechtergalop aanspringen
12. B – E – B	Grote volte daarbij tussen B – E galop verruimen
13. Bij A	In draf overgaan
14. K – X – M	Van hand veranderen, daarbij
15.	Draf verruimen
16. Bij C	Doorzitten
17. Bij E	Afwenden en stap overgaan
18. Bij X	4 seconden halthouden, daarna voorwaarts stap
19. Bij B	Linkerhand, daarna tot C stap verruimen
20. Tussen C – H	In draf overgaan (doorzitten)
21. H – K	Gebroken lijn 5 meter (doorzitten)
22. Bij A	Afwenden (doorzitten)
23. Bij X	In stap overgaan
24. Bij G	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Contact met de mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit en inwerking van de hulpen
32.	Juistheid van het tempo
33.	Algemene indruk
34.	Verzorging van der ruiter
35.	Verzorging van paard/pony

Plezier met Dressuur 12 (PD 12)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf (doorzitten), C op de linkerhand
2. H – B	Van hand veranderen
3. F – D – B	Rechtsomkeert (doorzitten)
4. M – G – B	Linksomkeert (doorzitten)
5. B – E	Halve grote volte doorzitten, voor E in rechtergalop aanspringen
6. Bij E	E volte 15 meter, daarna hoefslag volgen
7. M – B – F	Galop enkele sprongen verruimen
8. Tussen K – E	In draf overgaan
9. C – X – K	Wenden
10. K – A – F – B	Halsstrekken en teugels op maat maken, voor B doorzitten
11. B – E	Halve grote volte, voor E in linkergalop aanspringen daarna,
12.	E volte 15 meter, daarna hoefslag volgen
13. F – B – M	Galop enkele sprongen verruimen
14. Tussen H – E	In draf overgaan
15. Bij K	Afwenden en stap overgaan
16. Bij D	4 seconden halthouden, daarna voorwaarts stap
17. Bij F	Linkerhand en aandraven(doorzitten)
18. Bij B	Door een S van hand veranderen (doorzitten, daarna lichtrijden)
19. M – X – K	Van hand veranderen daarbij tussen M – X overgang naar stap
20. X – K	In draf overgaan
21. F – X	Wenden
22. X – G	Wenden
23. Na X	In stap overgaan
24. Bij G	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Verbinding met de mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit en inwerking van de hulpen
32.	Juiste basis van stelling en buiging
33.	Juistheid van het tempo
34.	Algemene indruk
35.	Verzorging van paard/pony en ruiter

Plezier met Dressuur 13 (PD 13)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf (doorzitten), C rechterhand (doorzitten)
2. B – X – M	Rechtsomkeert (bij M lichtrijden)
3. H – X – F	Van hand veranderen en draf verruimen (bij F doorzitten)
4. Bij A	Afwenden en vanaf D enkele passen zijwaarts, korte zijde C rechterhand
5. M – X – K	Van hand veranderen en halsstrekken, daarbij lichtrijden (vanaf K doorzitten)
6. Bij A	Afwenden en vanaf D enkele passen zijwaarts, korte zijde C linkerhand
7. E – X	Afwenden en via stap op X halhouden, 4 seconden stilstaan, daarna
8. X – B	Voorwaarts in draf (doorzitten), B rechterhand
9. Bij A K – B	In stap overgaan Van hand veranderen en stap verruimen
10. Bij B	In draf overgaan
11. H – X – F	Van hand veranderen en daarbij paard de hals laten strekken, voor F teugels weer op maat en vanaf F doorzitten
12. Bij K	In rechtergalop aanspringen
13. M – B	Galop verruimen
14. A – X – A	Grote volte, daarbij,
15. Bij X	In draf overgaan
16. K – B	Van hand veranderen (K doorzitten)
17. Bij M	In linkergalop aanspringen
18. H – E	Galop verruimen
19. A – X – A	Grote volte daarbij
20. Bij X	In draf overgaan
21. Bij A	Slangenvolte 4 bogen (doorzitten)
22. B – X	Halve volte 10 meter
23. Na X	In stap overgaan
24. Bij G	Halhouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Verbinding met de mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit en inwerking van de hulpen
32.	Juiste basis voor stelling en buiging
33.	Juistheid van het tempo
34.	Algemene indruk
35.	Verzorging van paard/pony en ruiter

Plezier met Dressuur 14 (PD 14)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf (doorzitten), C Linkerhand
2. H – X – F	Van hand veranderen en draf verruimen (daarbij lichtrijden, F doorzitten)
3. Bij A	Afwenden en vanaf D meerdere passen zijwaarts voor rechterbeen, korte zijde C op rechterhand
4. B – X	Wenden en X volte 10 meter rechts daarna,
5. Bij X	Volte 10 meter links, Bij E linkerhand
6. Bij A	Afwenden en vanaf D meerdere passen zijwaarts voor linkerbeen, korte zijde C op linkerhand en lichtrijden
7. Bij C	Volte 15 meter daarbij hals strekken en voor C teugels weer op maat maken
8. H – B	Van hand veranderen (bij H doorzitten)
9. Bij B	In rechtergalop aanspringen
10. A – X – A	Grote volte daarbij van A – X de galop verruimen
11. K – B	Van hand veranderen daarbij voor B in draf overgaan (B doorzitten)
12. Bij M	In linkergalop aanspringen
13. C – X – C	Grote volte daarbij van C – X de galop verruimen
14. H – B	Van hand veranderen daarbij voor B in draf overgaan
15. A – X – M	Wenden (doorzitten)
16. Bij C	In stap overgaan
17. H – B	Van hand veranderen in middenstap
18. B – A	Wenden
19. Bij K	In draf overgaan (doorzitten)
20. Bij E	Door een S van hand veranderen (daarbij doorzitten)
21. H – X – F	Van hand veranderen in middendraf (F doorzitten)
22. K – X – G	Wenden
23. Na X	In stap overgaan
24. Bij G	Halhouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter(volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Verbinding met de mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit en inwerking van de hulpen
32.	Juiste basis voor stelling en buiging
33.	Juistheid van het tempo
34.	Algemene indruk
35.	Verzorging van paard/pony en ruiter

Plezier met Dressuur 15 (PD 15)

Gehele proef lichtrijden op juiste been

Tenzij doorzitten wordt gevraagd

1. A – C	Binnenkomen in draf (doorzitten), C Rechterhand (doorzitten)
2. M – G – H	Door een S van hand veranderen (blijven doorzitten)
3. E – X	Afwenden en bij X halthouden (4 seconden stilstaan), daarna
4. X – B	Voorwaarts in draf en bij B rechterhand
5. K – X – M	Van hand veranderen in middendraf (bij M doorzitten)
6. Bij C	In linkergalop aanspringen
7. H – E – K	Galop verruimen
8. A – X	Halve grote volte links daarbij op bij X in draf overgaan, gevolgd door
9. X – C	Halve grote volte rechts (doorzitten)
10. Bij C	In rechtergalop aanspringen
11. M – B – F	Galop verruimen
12. A – X	Halve grote volte rechts daarbij op X in draf overgaan, gevolgd door
13. X – C	Halve grote volte links
14. H – X – F	Van hand veranderen in middendraf (bij F doorzitten)
15. Bij A	Afwenden en vanaf D 5 meter wijken voor het rechterbeen, korte zijde C op rechterhand
16. M – E	Van hand veranderen (doorzitten)
17. Bij A	Afwenden en vanaf D 5 meter wijken voor het linkerbeen, korte zijde C op linkerhand en in stap overgaan
18. H – B	Van hand veranderen enkele passen stap uitstrekken.
19. Bij B	In draf overgaan
20. Bij A	Volte 15 meter, daarbij hals laten strekken, voor A teugels weer op maat maken
21. K – X	Wenden (doorzitten)
22. X – G	Wenden (doorzitten)
23. Na X	In stap overgaan
24. Bij G	Halthouden en groeten
25.	Voorwaarts in stap (rijbaan verlaten)
26.	De houding van de ruiter
27.	De zit van de ruiter (volgen beweging)
28.	Handhouding en teugelhulpen van de ruiter
29.	Verbinding met de mond van het paard/pony
30.	Beenligging en beenhulpen van de ruiter
31.	Activiteit en inwerking van de hulpen
32.	Juiste basis voor stelling en buiging
33.	Juistheid van het tempo
34.	Algemene indruk
35.	Verzorging van paard/pony en ruiter

8. Rijbaan

